

Vážení přátelé, členové a příznivci Platformy podnikatelů pro ZRS,

v dnešní době mnoha diskusí na téma uprchlíků z rozvojového světa může být těžké pořádat osvětové akce a vysvětlovat, proč rozvojovým zemím pomáhat.

V některých společenských kruzích ekonomicky silných států může být zklamání velké a to může změnit přístup k financování cílů udržitelného rozvoje světa.

Na druhou stranu, rostoucí nevráživost mezi kritiky azylové politiky a jejich odpůrci spíše vypovídá o stavu naší společnosti, která postrádá optimální a rovnovážná řešení veřejných otázek.

Existuje silné podezření, že z miliard vydaných na zlepšení podmínek života v rozvojovém světě jich pravděpodobně dost doputovalo na soukromé účty, ale většina těchto prostředků skutečně pomohla v boji s hladem, chudobou, nevdělaností a úmrtími dětí.

Jako velkou chybu vidíme to, že Miléniové cíle (ty co nyní končí) jsou hodnoceny z hlediska svého skutečného naplnění, byly považovány za záležitost občanské společnosti a sousloví "návrtnost vložených investic" bylo v této souvislosti nepřipustné i jako výraz, natož jako požadavek.

Avšak návratnost investic může být i nefinanční, pak se hovoří o pozitivních dopadech rozvojové intervence na příjemce pomoci. Zde je ovšem nutné odpovědět konkrétně na otázku, jaké hodnoty v posledním období jsme v tomto směru pomohli vytvořit?

A do jaké míry je znehodnotily například pleťuchy některých států skrytým zneužíváním rozvojových prostředků na upevnění svých pozic v místech vlastního geopolitického zájmu.

Kam tedy rozvojovou pomoc směřovat? K narovnání nesrovnalostí ve společnosti, což platí i pro vyspělé země. Nedávná diskuse nad návrhem Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV) o způsobech financování rozvojové pomoci ukázala, že stále mají co říci všechny složky občanské společnosti, od odborů, přes neziskové organizace až k podnikatelům. Právě tyto představitelé vyspělé společnosti nejlépe odhalují příčiny svých problémů a jsou často schopni ukázat na nesprávná rozvojová řešení a navrhnout rozumnější.

Závěry celého stanoviska zdůrazňují nutnost a potřebu spolupráce všech zainteresovaných stran občanské společnosti s veřejnou místní a státní správou.

Financování rozvojové agendy již delší dobu není záležitostí bohatých států. Problematika nyní zahrnuje i hospodaření s veřejnými prostředky, výběr daní, státní investice do sociálního vybavení státu, zlepšování životních podmínek ve vazbě na sociální a zdravotní pojištění atd.

Stanovisko EHSV je příspěvkem k řešení, jak dosáhnout sedmnácti cílů udržitelného rozvoje, které členské státy Organizace spojených národů schválily a přijmou je v oficiálním dokumentu na svém zasedání v New Yorku na konci září 2015.

PPZRS návrh cílů představila podnikatelské veřejnosti a společně jsme diskutovali o možnostech zapojení podniků do nové rozvojové agendy post-2015. Ještě nevíme, jak, kdo, co a za kolik, předpokládá se však, že velcí dárci vytvoří své programy podle svých priorit, malí dárci pomoci vytvoří objemově malé programy podle svých národních priorit a do všech bude přizván soukromý sektor z obou stran rozvojové linie.

Důležité je vzít vážně také zásadu přístupu k novým cílům, které nás nabádají, abychom spolupracovali, hledali nejprve společný nadnárodní prospěch v mezích těch možností, jaké nabízí a zároveň umožňují naše znalostní a ekonomická situace.

To lze aplikovat i na poskytování azylu i pomoci uprchlíkům před tím, než se budou moci vrátit do své země.

Důležitými slovy velkého významu, kromě HUMANISMU, jsou tedy KOORDINACE, PROVÁZANOST, SYSTÉMOVOST a KONTROLA.

Schválením nových cílů není proces zlepšování běhu světa ukončen. Pouze byly znovu, možná lépe, pojmenovány překážky spokojeného života lidstva. Nyní bude na lidstvu samém, jak odpovědně ke svým záležitostem přistoupí.

Věra Vencliková

Je třeba v rámci české rozvojové spolupráce preferovat české výrobce?

Kulatý stůl zaměřený na zdravotnictví v rámci Evropského roku rozvoje 2015 uspořádala Platforma podnikatelů pro ZRS ve spolupráci se SP ČR dne 15. června. Akci zahájila Dagmar Kuchtová, generální ředitelka Svazu průmyslu a dopravy ČR. Poté s prezentacemi vystoupili Jaroslav Kopeček z Asociace výrobců a dodavatelů zdravotnických prostředků, Petr Halaxa - OECD, Lukáš Loube - České fórum pro ZRS FORS + Charita ČR, Věra Vencliková - PPZRS, Ivan Voleš - Hospodářská komora + EHSV a Pavel Grüber - Lékaři bez hranic.

Následovala obsáhlá diskuse, ze které jsme vybrali. Pavel Kostka z EGO Zlín uvedl, že je rozdíl mezi pomocí českou proti francouzské a německé, které jsou vázány pomocí. Němci dodávají svoje vlastní výrobky, stejně jako další země. U nás je velký problém české výrobky prosadit. Chybí podpora ze strany státu pro dodávky produktů od českých výrobců. Přitom je v ČR velké množství špičkových firem, které by se do ZRS mohly zapojit.

Na něj navázal Pavel Grüber, který zdůraznil, že je těžké stát se dodavatelem Lékařů bez hranic, ale když se to povede, objem dodávek je obrovský. Petr Halaxa ho doplnil, že čeští výrobci mají možnost zapojit se do výběrových řízení. Finance vydávané na rozvojovou pomoc jinými státy jsou výrazně vyšší a proto také jejich výsledky viditelnější. Na rozdíl od českých výrobců mají také reference a dlouhodobější zkušenosti.

Jiří Plecítý ze společnosti Linet uvedl, že je třeba v rámci české pomoci a české rozvojové spolupráce preferovat české výrobce, v tom chybí koordinace mezi MZV, ostatními ministry, FORS a firmami. Dodavatelské společnosti potřebují spolupráci s neziskovými organizacemi operujícími v místě, aby se lépe zorientovaly v místních podmínkách a požadavcích na konkrétní technická řešení dodávek, tj. lepší vymezení požadavku na to, co vlastně je potřeba. My dokážeme vyrobit z našeho oboru cokoliv, ale potřebujeme vědět zadání a cílovou cenu, zdůraznil.

Lukáš Laube vyzdvihl, jak se změnila česká rozvojová spolupráce za posledních 20 let. Je to obrovský posun. Směřování ke svobodě podnikatelského rozhodování a jako odpověď na kritiku současného systému tendrů je nový program ČRA, podnikatelské partnerství, tzv. B2B, který by měl propojovat dodavatele přímo s příjemcem pomoci. V inovacích by firmy měly hrát velkou roli, ale zatím právě na toto nekomerční zaměření inovace je v rozpočtu určeno minimum finančních prostředků. Proto se také FORS snaží o navýšení finanční podpory ZRS ČR.

Tomáš Urban z Pojišťovny VZP seznámil přítomné s druhými pojištěnými projekty v rozvojových zemích. Ivan Voleš vznesl dotaz na pana Halaxu: Česká bilaterální rozvojová pomoc by měla využívat dodávky a znalosti českých firem, ale existuje tlak na nevázanou pomoc, která by měla být otevřená pro všechny zájemce bez rozdílu příslušnosti ke konkrétní zemi. Jaké je stanovisko OECD?

Petr Halaxa v odpovědi uvedl, že OECD hodnotí, zda vlády jednotlivých států dodržují vy-

hlášování tendrů nevázaným způsobem, protože ne všechny na tento způsob přistupují a nesouhlasí se světovou soutěží.

Potom vítězí firmy ze států, kde mají větší zkušenosti, reference, lepší jazykovou vybavenost a místní znalost v dané zemi. Ve VR není hlavním kritériem cena.

Ano – je pravda, že OECD upřednostňuje stanovisko nevázané pomoci a také toto bude předmětem revize českého systému pro poskytování ZRS.

Věra Vencliková zdůraznila, že firmám jako dodavatelům je jedno, kdo investuje finanční prostředky. Pokud se chceme vyhnout nevázané pomoci, je potřeba zvažovat i partnerské investiční projekty v rozvojových zemích. Místní investor může získat finance pro svůj rozvoj z mnoha zdrojů – viz příspěvek o rozvojovém financování Ivana Voleše. Tzn., že je třeba společně hledat i jiné zdroje financování, protože prostředky ČR na ZRS jsou omezené.

Na závěr byli účastníci vyzváni, aby vyplnili dotazník, v němž by se vyjádřili k otázkám souvisejícím s tématem kulatého stolu. Celkem odpovědělo 48 procent zúčastněných. Z odpovědí mj. vyplynulo, že 92 % z nich vítá nové možnosti zapojení soukromého sektoru do rozvojové agendy, přičemž 83 % si myslí, že udržitelné rozvojové cíle mohou pomoci lidem na celém světě zlepšit jejich život. Obchodní příležitosti v různých zemích dle poptávky sleduje 83 % zúčastněných a 58 % má stálé partnery v zahraničí a s nimi se účastní soutěží o zakázku. S názorem, že účast soukromého sektoru v rozvojové agendě bude užitečná pro všechny, souhlasí 75 %, stejně jako s tím, že úroveň podnikatelského prostředí kterékoliv země je klíčová pro ekonomický rozvoj. Spolupráce s místní firmou v rozvojové zemi je v našem oboru užitečná si myslí 83 % účastníků, kteří se shodují i v tom, že projekty technické pomoci mohou vést k oboustranně užitečným efektům. ■

Cíle udržitelného rozvoje 2015 – 2030

Celkem 17 cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představuje program na následujících 15 let (2015 – 2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Cíle udržitelného rozvoje jsou výsledkem tříletého procesu vyjednávání, který začal na Konferenci OSN o udržitelném rozvoji v roce 2012 v Riu de Janeiro. Na vytvoření SDGs se podílely všechny členské státy OSN. Agendu udržitelného rozvoje oficiálně schválil summit OSN v září v New Yorku.

SDG 1: Vymýtit chudobu ve všech jejích formách všude na světě.

SDG 2: Vymýtit hlad, dosáhnout potravinové bezpečnosti a zlepšení výživy, prosazovat udržitelné zemědělství.

SDG 3: Zajistit zdravý život a zvyšovat jeho kvalitu pro všechny v jakémkoli věku.

Stačí veřejné prostředky na podporu udržitelného rozvoje?

Současná diskuse o navyšování prostředků pro zahraniční rozvojovou spolupráci (ZRS) se stále točí kolem možnosti státního rozpočtu. „Stačilo by každoroční navyšování objemu financí na projekty ZRS po setinkách procenta,“ míní Michal Kaplan, ředitel České rozvojové agentury (ČRA). V dnešních dnech tuhého boje o rozpočty jednotlivých ministerstev je společný zájem rozvojové konstituce na splnění závazku ČR přispívat každoročně sumou 0,33 % HDP na pomoc rozvojovým zemím oprávněný, ale je zasunut v řadě dalších důležitých a neoddiskutovatelných potřeb občanů české společnosti.

Zatím bude ČRA řešit spíše to, jak se stávajícími prostředky a kapacitami zajistit závazky v rámci Koncepce ZRS ČR pro období 2010-2017. Střednědobý výhled MZV ČR na léta 2016 – 2018 uvádí, že na bilaterální projekty spolupráce s vybranými zeměmi Koncepce by každý rok mělo jít o stejnou částku, a to o 854 166 tis. Kč. Splnění závazku ČR na poskytování těchto prostředků v plné výši je tedy v nedohlednu.

Členské firmy Platformy podnikatelů pro ZRS mají zájem účastnit se projektů české zahraniční pomoci, ale organizace zároveň zkoumá další způsoby, jak komerčně pomáhat rozvoji podnikatelského prostředí v rozvojových zemích, tedy nejen v těch prioritních, kterými se zabývá daná Koncepce ZRS.

„Proto jsme byli požádáni Evropským hospodářským a sociálním výborem (EHSV) o expertizu v souvislosti s analýzou různorodých zdrojů pro financování rozvojové agentury post-2015 a jejich mobilizace.“ vysvětluje ředitelka PPZRS, Věra Venclíková. Platforma tak přispěla ke vzniku stanoviska EHSV na téma financování rozvoje, které bylo počátkem července 2015 jednomyslně přijato plenárním zasedáním EHSV.

„Původní, velmi revoluční pohled na mobilizaci zdrojů použitelných pro dosažení udržitelných cílů rozvoje byl mnoha zásadními diskusemi upraven tak, že stanovisko nyní zahrnuje přijatelné formulace pro celou občanskou společnost na úrovni všech člen-

ských států,“ uvádí Ivan Voleš, autor a zpravodaj stanoviska, jeden z českých delegátů EHSV za české zaměstnavatele. Zdůrazňuje přitom, že udržitelný rozvoj se týká i zemí rozvinutých a měl by směřovat ke globálnímu partnerství.

Dokument bude oficiálním příspěvkem EHSV za občanskou společnost na konferenci k financování rozvoje, kterou pořádá OSN v Addis Abebě. Představuje využití dalších možných zdrojů, ale zdůrazňuje také způsoby jak dosáhnout vyšší efektivity ve financování udržitelného rozvoje. Navíc, po široké celoevropské diskusi, je mezi priority řádného zacházení se zdroji zařazen sociální dialog jako důležitý nástroj pro vyvážené zohlednění zájmů sociálních partnerů. „Toto je jednou z podmínek zachování sociálního smíru, který je nezbytný pro úspěšnou realizaci většiny cílů udržitelného rozvoje. A dnes už je evidentní, že jeho absence byla častou překážkou úspěšnosti velkých rozvojových projektů a tedy mrháním veřejných prostředků“ zdůrazňuje dále Věra Venclíková.

Ve stanovisku Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu „Financování rozvoje – postoj občanské společnosti“ se mimo jiné uvádí: EHSV požaduje, aby nová rozvojová agenda měla globální rozměr a byla zaměřena na zlepšení kvality života lidí. Musí být založena na respektování lidských práv, prevenci konfliktů a jejich mírovém řešení, řádné správě věcí veřejných, snižování sociálních nerovností, posílení role žen a zapojení všech, kdo cítí zodpovědnost za rozvoj tohoto světa a jeho zachování pro budoucí generace.

EHSV podporuje přijetí navržených udržitelných cílů rozvoje a požaduje mobilizaci všech dostupných finančních zdrojů a jejich transparentní a efektivní využívání k vyvážené integraci ekonomického, sociálního a environmentálního rozměru udržitelného rozvoje. Je třeba bojovat s plýtváním prostředků ve válečných konfliktech, s jejich ilegálními transfery a únikem do šedé ekonomiky.

Pro zefektivnění rozpočtové podpory rozvojových zemí doporučuje EHSV využít zkušeností z provádění politiky soudržnosti EU a jejich nástrojů, jako jsou strukturální fondy a fondy soudržnosti k tomu, aby rozvojové prostředky byly cíleně využity k dosažení SDG.

EHSV podporuje zapojení soukromého sektoru do realizace projektů, které nejsou vůbec nebo jen částečně komerčně proveditelné, cestou partnerství veřejného a soukromého sektoru a financování projektů PPP prostřednictvím „blendingu“. Předpokladem jejich úspěšné realizace je ex ante hodnocení jejich udržitelnosti dodržování zásad transparentnosti včetně reportingu, sdílené odpovědnosti a vymahatelnosti závazků. ■

STANOVISKO Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Financování rozvoje – postoj občanské společnosti v plném znění je ke stažení na <http://www.ppzrs.org/inpage/2015/>

2015 Evropský rok pro rozvoj

POMÁHÁ

Cílem Platformy podnikatelů pro ZRS je:

- zvyšovat úspěšnou účast českých firem v projektech rozvojové pomoci a spolupráce
- podporovat dlouhodobé investice v rozvojových zemích s výhodnou pozicí pro české dodavatele technologií a služeb
- prosadit partnerství veřejného a soukromého sektoru v programech zahraniční rozvojové spolupráce
- Platforma hledá aktivní členy se zájmem o účast v rozvojových projektech i práci v expertních týmech Platformy a pracovních skupinách Rady pro ZRS ČR
- PPZRS je prostorem pro sdílení informací, nápadů, zkušeností a kontaktů.

Informace o podmínkách členství:
www.ppzrs.org

Kontakt

Platforma podnikatelů
pro zahraniční
rozvojovou spolupráci

Sekretariát PPZRS

Freyova 948/11, 190 00 Praha 9

Poštovní adresa:

Politických vězňů 1419/11, 113 42 Praha 1

Telefon: +420 225 279 403

+420 603 826 261

Fax: +420 284 686 464

e-mail: platforma@sprcr.cz

Zpravodaj je určen ke zvyšování povědomí podnikatelského sektoru o politice zahraniční rozvojové spolupráce v souvislosti s politikou proexportní za účelem rozšíření všech forem podpory podnikání a investičních projektů v rozvojových zemích. Je financován z prostředků MZV ČR.

SDG 4: Zajistit rovný přístup k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělání a podporovat celoživotní vzdělávání pro všechny.

SDG 5: Dosáhnout genderové rovnosti a posílit postavení všech žen a dívek.

SDG 6: Zajistit všem dostupnost vody a sanitčních zařízení a udržitelné hospodaření s nimi.

SDG 7: Zajistit všem přístup k cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním zdrojům energie.

SDG 8: Podporovat trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, plnou a produktivní zaměstnanost a důstojnou práci pro všechny.

SDG 9: Vybudovat odolnou infrastrukturu, podporovat inkluzivní a udržitelnou industrializaci a inovace.

SDG 10: Snižovat nerovnost uvnitř zemí i mezi nimi.

SDG 11: Vytvořit inkluzivní, bezpečná, odolná a udržitelná města a obce.

SDG 12: Zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu.

SDG 13: Přijmout bezodkladná opatření na boj se změnou klimatu a zvládnání jejích dopadů.

* S uznáním, že Rámcová úmluva OSN o změně klimatu je primárním mezinárodním, mezivládním fórem pro vyjednávání globální reakce na změnu klimatu.

SDG 14: Chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro zajištění udržitelného rozvoje.

SDG 15: Chránit, obnovovat a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně hospodařit s lesy, potírat rozšiřování pouští, zastavit a následně zvrátit degradaci půdy a zastavit úbytek biodiverzity.

SDG 16: Podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit všem přístup ke spravedlnosti a vytvořit efektivní, odpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních.

SDG 17: Oživit globální partnerství pro udržitelný rozvoj a posílit prostředky pro jeho uplatňování. ■

POZVÁNKA

Platforma podnikatelů pro zahraniční rozvojovou spolupráci,
Svaz průmyslu a dopravy České republiky (SP ČR) a Česká exportní banka, a.s.
si Vás dovolují pozvat na mezinárodní seminář

TRANSFER TECHNOLOGIÍ DO ZEMÍ AFRIKY, KARIBIKU A TICHOMOŘÍ A PODPORA PODNIKÁNÍ

pořádaný v průběhu

57. Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně

Dne: 17.9. 2015 od 9:30 hod. do 12:30 hod. Místo konání: Kongresový pavilon E, sál E3

Nové cíle udržitelného rozvoje vyhlášené Organizací spojených národů pro období 2016 - 2030 přinesou nové obchodní příležitosti do vyspělých i rozvojových zemí. Mezinárodní strojírenský veletrh je tak příležitostí zaměřit se na poptávku po technologiích v afrických, karibských a tichomořských zemích.

ZAHRANIČNÍ ŘEČNÍCI, PŘEDSTAVITELÉ PODNIKATELŮ Z BOTSWANY, BURUNDI, JAMAJKY A EXPERT NA PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ ZÁPADNÍ AFRIKY VYSTOUPÍ S KONKRÉTNÍMI INFORMACEMI O MÍSTNÍCH TECHNOLOGICKÝCH POTŘEBÁCH.

Přihlášení účastníci jsou rovněž zváni na neformální setkání s řečníky a diplomaty z uvedených zemí při číši vína v předvečer semináře, 16.9. 2015, od 17:00 hod. v pavilonu Z, stánek SP ČR č. 31.

Seminář podporuje Ministerstvo zahraničních věcí ČR v rámci projektu Evropského roku rozvoje 2015. Projekt je spolufinancován Evropskou unií.

Program jednání:

9:00 – 9:30	Registrace, snídaně
9:30 – 9:40	Zahájení – uvítání účastníků a představení hostů
9:40 – 10:00	Technologická poptávka v programu podpory podnikání v Botswaně
10:00 – 10:20	Technické znalosti jako podmínka rozvoje podnikatelského prostředí v Karibiku
10:20 – 10:40	Technologie podporované Burundi Organic Agriculture Movement
10:40 – 11:00	Transfer znalostí v programech podpory podnikání Evropského rozvojového fondu
	– Západní Afrika
11:00 – 11:30	Ekonomická diplomacie MZV a praktické zkušenosti z regionu Východní Afriky
11:30 – 12:00	Financování exportu do zemí Afriky, Karibiku a Tichomoří
12:00 – 12:30	Diskuse a závěr

Svoji účast, prosím, potvrďte pomocí registračního formuláře na:

<http://registrace.spcr.cz/konference?eventId=264&controller=event&task=individualRegister>

Registrovaný účastník získá jednodenní volnou vstupenku do areálu výstaviště. Případné dotazy prosíme na: platforma@spcr.cz

Přístup autem k pavilonu E sjezd z dálnice D1 směr Výstaviště a u hotelu Holiday Inn, parkování přímo u vstupu do pavilonu.

Ostatní možnosti zde: <http://www.bvv.cz/navstevnici/doprava/>